

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 20/2021)

София, 2 юни 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 27.05.2021 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 27.05.2021 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

По оперативни данни, към 27.05.2021 г. площите за реколтиране с ръж, маслодайна рапица и тритикале са с между 8,2% и 12,6% повече на годишна база. Същевременно, при площите с пшеница и ечемик (зимен и пролетен) се наблюдава леко намаление, с по около 3%.

Част от пропадналите площи са разорани и ще бъдат презасети.

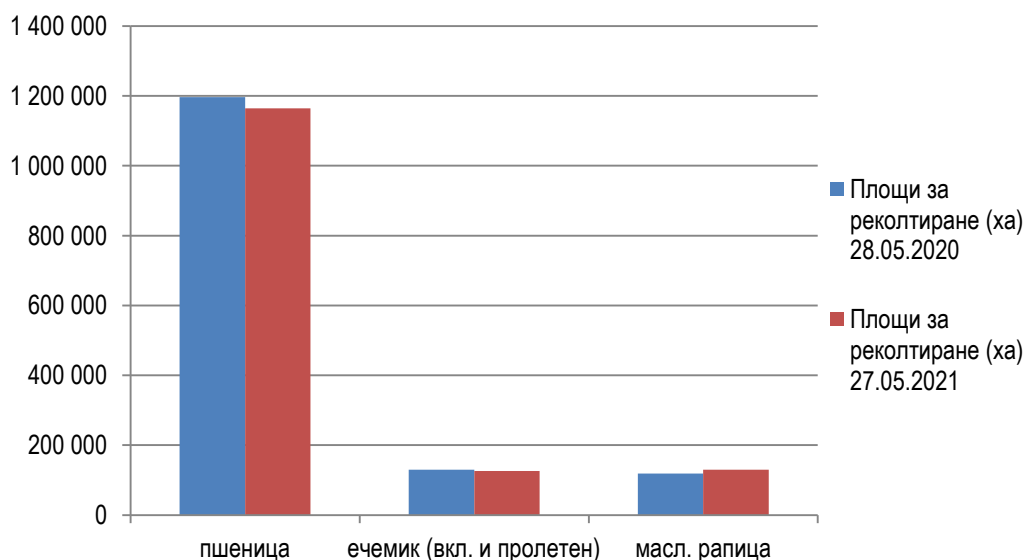
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 27.05.2021 г., ха

	28.05.2020	27.05.2021	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 196 189	1 164 609	-2,6%
ечемик (зимен и пролетен)	130 074	125 994	-3,1%
маслодайна рапица	118 416	130 084	9,9%
ръж	6 810	7 368	8,2%
тритикале	14 701	16 547	12,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 27.05.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

1.2 Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн

Към края на м. май 2021 г. засетите площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са респективно със 7,9% и 13,6% под отчетените по същото време на миналата година.

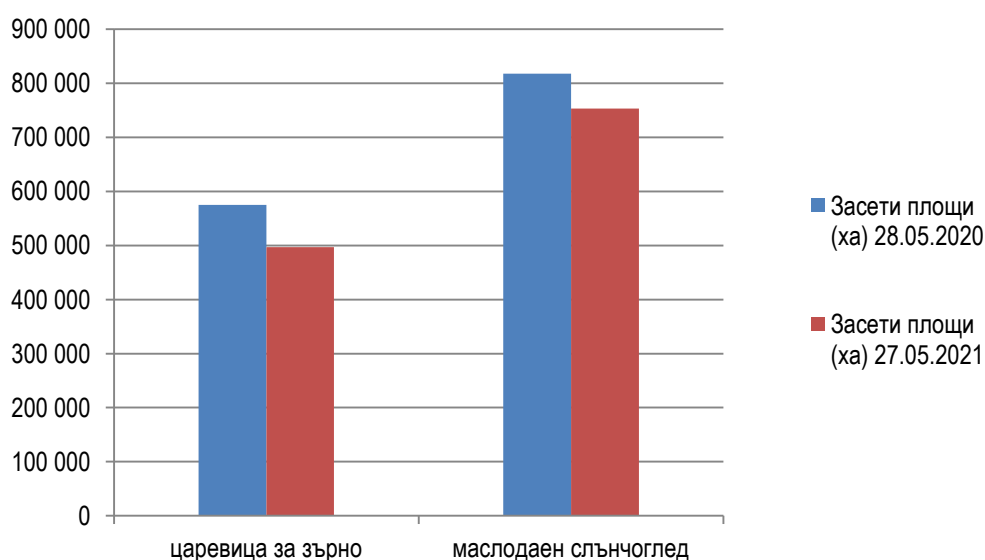
Продължава разсаждането на тютюн, като засега площите с трите основни типа тютюн изостават в границите от 27,4% (Ориенталски) до 70,5% (Виржиния) спрямо година по-рано.

**Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн
към 27.05.2021 г., ха**

	28.05.2020	27.05.2021	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	817 935	753 179	-7,9%
царевица за зърно	575 092	497 058	-13,6%
тютюн Ориенталски	2 384	1 731	-27,4%
тютюн Виржиния	1 017	300	-70,5%
тютюн Бърлей	299	170	-43,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 27.05.2021 г.,
сравнено със същия период на 2020 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Последните оперативни данни сочат свиване на засадените открити площи със зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди в рамките на 15,5% - 86,4% на годишна база.

На този ранен етап произведеното количество зеле надхвърля два пъти отчетеното по същото време на миналата година, което се дължи на по-големия размер реколтирани площи до момента. От друга страна, продукцията от ранни картофи и ягоди е съответно с 88,5% и 46,7% под миналогодишната, поради съчетанието от по-малко засадени площи и по-бавен темп на прибиране на реколтата, съобразно климатичните условия.

От началото на годината до момента в страната са произведени с близо 32% повече оранжерийни краставици на годишна база, докато при оранжерийните домати е налице намаление с около 27%.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 27.05.2021 г.

	27.05.2021			Изменение на годишна база, %		
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
картофи	7 041	81	1 280	-23,9%	-84,9%	-88,5%
домати на открито	870	-	-	-68,4%	*	*
краставици на открито	236	-	-	-72,9%	*	*
пипер на открито	1 085	-	-	-57,9%	*	*
зеле	176	28	847	-86,4%	75,0%	102,6%
дини	2 610	-	-	-42,5%	*	*
пъпеши	1 529	-	-	-38,4%	*	*
ягоди на открито	589	267	1 342	-15,5%	-50,9%	-46,7%
домати в оранжерии	336	72	1 785	-24,5%	-25,0%	-27,2%
краставици в оранжерии	280	165	12 012	2,6%	17,9%	31,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Към 27 май 2021 г. са реколтирани 94 ха с череши, от които са добити 263 тона.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Тази година кампанията по прибиране на продукцията от маслодайна роза стартира по-късно. Добивът на розов цвят до момента е в размер на 1 269 тона, при 8 499 тона година по-рано.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ не са преминавали товари с пшеница, ечемик и рапица за износ. Общо за периода от началото на настоящата пазарна година до края на май 2021 г., експортът на пшеница и ечемик през порта е съответно с 61,1% и 36,9% под миналогодишния.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	29.06.2019 – 30.05.2020	29.06.2020 – 30.05.2021	Изменение на годишна база
пшеница	1 708 667	665 170	-61,1%
ечемик	113 057	71 378	-36,9%
рапица	128 793	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2020 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При липса на отчетени количества за последната седмица, общият износ на царевица и слънчоглед през Пристанище Варна от началото на септември 2020 г. до момента се свива респективно с 36,2% и 52% на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	31.08.2019 – 30.05.2020	31.08.2020 – 30.05.2021	Изменение на годишна база
царевица	506 065	322 822	-36,2%
слънчоглед	74 966	35 980	-52,0%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Все още не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2020 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2020 г. за есенните и м. септември 2020 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,2 хил. тона ечемик, 4,2 хил. тона царевица и 5,6 хил. тона слънчоглед. На този етап няма данни за осъществен импорт на пшеница и рапица през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 18/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2021 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 18/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

В рамките на последната седмица се наблюдава леко понижение на средните изкупни цени на хлебна и фуражна пшеница за страната с по 0,5% и същевременно повишение на тези на царевицата и слънчогледа, съответно с 0,5% и 1,7%. Без промяна остава цената на ечемика.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.05.2021 г., лв./тон без ДДС

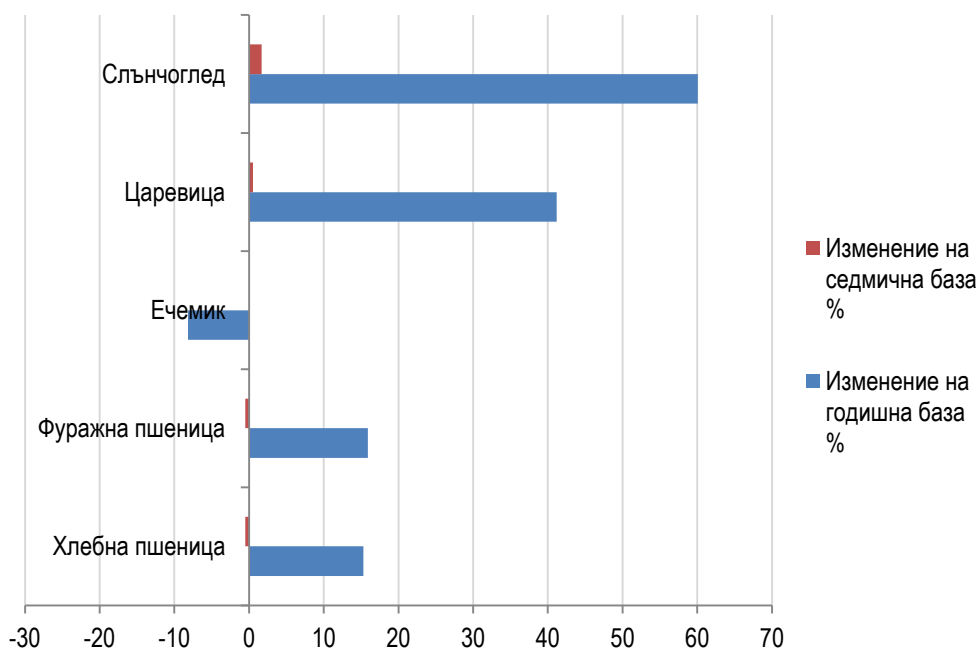
	27.05.2020	19.05.2021	26.05.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	340	394	392	15,3	-0,5
Фуражна пшеница	327	381	379	15,9	-0,5
Ечемик	305	280	280	-8,2	0,0
Царевица	284	399	401	41,2	0,5
Слънчоглед	644	1 014	1 031	60,1	1,7
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Сравнението със същия период на миналия сезон сочи поскъпване на пшеницата, царевицата и слънчогледа в границите от 15,3% до 60,1%, най-значително при слънчогледа. Единствено ечемикът се търгува на по-ниска цена спрямо година по-рано, с 8,2%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.05.2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 28 май 2021 г. средната цена на едро на пресните картофи на тържищата в страната спада с 21,7% на седмична база. По-умерено поевтиняване се отчита по отношение на червения пипер, домати (български и внос), вносните краставици и зелето - с между 0,7% и 7%, докато ябълките, картофите и българските оранжерийни краставици поскъпват в рамките на 5% - 6,3%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.05.2021 г., лв./кг

	29.05.2020	21.05.2021	28.05.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,88	0,71	0,75	-14,8	5,6
картофи пресни	1,26	1,75	1,37	8,7	-21,7
домати (оранжерийни)	2,07	2,07	1,97	-4,8	-4,8
домати (внос)	1,94	1,58	1,54	-20,6	-2,5
краставици (оранжерийни)	2,29	1,91	2,03	-11,4	6,3
краставици (внос)	*	1,54	1,44	-	-6,5
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен внос)	3,47	2,95	2,93	-15,6	-0,7
зеле	0,68	1,29	1,20	76,5	-7,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	2,93	*	*	-	-
ябълки	1,94	1,39	1,46	-24,7	5,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	-	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Средно за страната, цените на едро на оранжерийните и вносните домати, оранжерийните краставици, картофите от стара реколта, червения пипер и ябълките са в границите от 4,8% до 24,7% под нивата отпреди една година. От друга страна, пресните картофи и зелето се предлагат съответно с 8,7% и 76,5% по-скъпо.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.05.2021 г.

